reat foro, ſciat etiam numquam ſibi ad agendum copiam poſſe reſtitui. §. 14. Si quis autem ex litigatoribus detectus fuerit ſeparatim tractaſſe cum plurimis, & Adverſario ſuo tali fraude ſubtraxiſſe paris defenſionis copiam; oſtendet proculdubio iniquam à ſe litem foveri, & autoritatem judiciariam à ſe eluſam experietur. §. 15. Item quamvis [P] illi, qui cauſam iſſci egiſſent, prohibeantur adverſùs iſcum patrocinium præſtare; tamen hodie etiam adverſùs iſcum patrocinium poſſunt exhibere privatis; dum eam cauſam declinent ſuſcipere, quam tractaverant, dum iſci Advocati fuerunt. §. 16. Item, ſi contra patrem [q] pupilli cauſam egiſti; tutor, vel curator datus, eamdem cauſam defendere non prohiberis. §. 17. Cognitores verò [r] ex officio intelliguntur, non ex arbitrio. Nihil enim refert [α], is qui arbitrium ſuſcipit, an ſit integræ famæ, an ignominioſus. §. 18. Filius etiam [s] in re patris, arbiter eſſe poteſt. Nam Judicem eum eſſe poſſe plerìſque placet. §. 19. Si quis verò Judex ſit, arbitrium recipere ejus rei, de qua Judex eſt, & in ſe compromitti jubere prohibetur lege Julia: & ſi ſententiam [t] dixerit, non eſt danda pœnæ perſecutio. Servus arbiter eſſe non valet: libertinus poteſt. §. 20. Porrò infamia multipliciter irrogatur. Aliquando enim contrahitur genere delicti declarati per ſententiam [u]; veluti cùm Judex pronuntiat, injuriam feciſti, hereditatem [x] expilaſti, calumniatus es. Aliquando genere pœnæ: ſicut illi, qui damnantur in opus [y] publicum; qui priſtinum quidem ſtatum obtinent, ſed damno infamiæ etiam poſt impletum tempus ſubjiciuntur. Aliquando genere pœnæ, & delicti declarati per ſententiam, veluti dum ſuſtibus [z] cæſo per præconem dicitur ἰσονομίαν ἀπέναι, id eſt, calumniatus es. Aliquando ipſo genere facti, ut exercentes improbum fœnus [a], & illicitè exigentes uſuras uſurarum; & mulier [b], quæ intra tempus, quo moris eſt lugere maritum, contrahit matrimonium; & qui ſciens eam uxorem duxerit.

[P] *Ex l. 2. C. de Advocat. iſci.*

[q] *L. hi, qui iſci ff. de poſtul.*

[r] *Exl. Pedius. ff. de recept. Arb.*

[s] Ibid. *l. 5.*

[t] *Ex eod. l. Pedius.*

[u] *L. Decuriones. C. ex quibus cauſis infam. irrog.*

[x] *L. 12. Cod. eod.*

[y] *L. 6. Cod. eod.*

[z] *L. 16. Cod. eod.*

[a] *L. 20. Cod. eod.*

[b] *L. 15. Cod. eod.*

¶ CORR. ROM.] Caput hoc (quemadmodum in ſuperiori notatione ſignificatum eſt) in vetuſtioribus exemplaribus non eſt ſejunctum à ſuperiori, & eſt collectio variarum Legum facta à Gratiano. Sed quoniam pleraque verba ſunt ipſorummet Autorum, & in vulgatis eſt diſtinctum Caput, ideò iiſdem characteribus impreſſum eſt, quibus cetera Autorum capita.

[α] *Nihil enim refert.*] Verba Legis, ex quibus hunc, & verſiculum, *ſervus arbiter*, Gratianus accepit, ſunt hæc: *Pedius libro nono, & Pomponius libro trigeſimo tertio Pedius libro nono, & Pomponius libro trigeſimo tertio ſcribunt, parvi referre, ingenuus quis, an libertinus ſit; integræ famæ quis ſit arbiter, an ignominioſus. In ſervum Labeo compromitti non poſſe lib. 11. ſcribit, & eſt verum.*

GRATIAN. „ [c] Sup. *q. 5.* „ *nullus ſervus*, „ ſed non eiſdem „ verbis. [d] *Matth. 7.* „ [e] *Pſal. 49.* „ [f] *Homil. 12. in Evang.*

IDEM teſtatur Felix Papa [c] & eisdem verbis. §. 1. Item in Evangelio [d], qui trabem geſtat in oculo, probatur non poſſe educere feſtucam de oculo fratris ſui. §. 2. Item David in libro Pſalmorum [e]: *Peccatori autem dixit Deus, quare tu enarras juſtitias meas, & aſſumis teſtamentum meum? &c.* §. 3. Item Gregorius [f]: Cujus vita deſpicitur, reſtat, ut ejus prædicatio contemnatur.

III. IDEM GREGORIUS I. in Moralibus, *lib.* 14. in Job. *c.* 15. [an. 590. *Romæ.*]

Qui aliorum vitia puniunt, ſua priùs corrigere ſtudeant.

Qui ſine [g] *peccato eſt veſtrùm, primus in illam lapidem mittat.* Ad aliena quippe punienda peccata ibant, & ſua reliquerant. Revocantur itaque intùs ad conſcientiam, ut priùs propria corrigant, & tunc aliena reprehendant. Hinc eſt, quòd cùm tribus Benjamin [h] in carnis ſcelere fuiſſet obruta, collectus omnis Iſrael ulciſci iniquitatem voluit; ſed tamen ſemel, & iterùm in belli certamine ipſe proſtratus eſt. Conſulto enim [i] Domino, ſi ad ulciſcendum ire debuiſſet, juſſum eſt, [ut iret [k],] qui juxta Divinæ vocis imperium perrexit, & ſemel, & ſecundò perdidit; & tunc demum peccatricem tribum valdè feriens penè funditùs extinxit. Quid eſt, quòd in ultionem ſceleris inflammatur, & tamen priùs ipſe proſternitur? niſi quòd priùs ipſi purgandi ſunt, per quos aliorum culpæ feriantur, ut ipſi jam mundi per ultionem veniant, qui aliorum vitia corrigere feſtinant.

[g] *Joan. 8.*

[h] *Jud. 20.*

[i] antem. *orig.*

[k] *Abſunt iſtæ duæ voces ab originali.*

IV. *Item* AMBROSIUS ſuper *Beati immaculati.* Serm. 20. ad verſ. *Miſerationes tuæ Domine.* [c. an. 380. *Mediolani.*]

Ille de vita alterius judicet, qui non habet in ſeipſo quod puniat.

[l] Anſel. *l.* 3. *c.* 34.

Judicet [l] ille de alterius errore, qui non habet quod in ſeipſo condemnet. Judicet ille, qui non agit eadem, quæ in alio putaverit punienda: ne cùm de alio judicat, in ſe ferat ipſe ſententiam. Judicet ille, qui ad pronuntiandum nullo odio, nulla offenſione, nulla levitate [m] ducatur. *&* *poſt pauca.* §. 1. Bonus Judex nihil ex arbitrio ſuo facit, & domeſticæ propoſito voluntatis: ſed juxta Leges, & Jura pronuntiat, ſtatutis [n] Juris obtemperat, non indulget propriæ voluntati, nihil paratum & meditatum domo [o] defert: ſed ſicut audit, ita judicat; & ſicut ſe habet negotii natura, decernit; obſequitur Legibus, non adverſatur; examinat cauſæ merita, non mutat. Diſcite Judices ſeculi, quem in judicando tenere debeatis affectum, quam ſobrietatem, quam ſinceritatem. *&* *paulò poſt.*

§. 2. Qui judicat, non voluntati ſuæ obtemperare debet; ſed tenere quod Legum eſt. *&* *poſt pauca.* §. 3. In judicando magis cordi ſit veritatis cuſtodia, quàm obedientia voluntatis.

[m] *al.* novitate. *orig.*

[n] ſcitis. *orig.*

¶ PITH.] *Domo.*] Livius de Decemviris: *Judicia domi conſtabant.*

V. *Item* GREGORIUS I. Præfationis [3] in Job. *c.* 3. al. 6. [an. 590. *Romæ.*]

Gravatus criminibus judicare non valet.

IN gravibus peccatis quis poſitus, dum ſuis premitur, aliena non diluit. §. 1. Cuncti enim [o] liquidò novimus, quia cùm is diſplicet, qui ad intercedendum mittitur, irati animus proculdubio ad deteriora provocatur. §. 2. Scriptum quippe eſt [p]: *Victimæ Impiorum abominabiles Deo ſunt, vota Juſtorum placabilia.* Neque enim in omnipotentis Dei judicio, quid, ſed à quo datur [q], inſpicitur. §. 3. Hinc eſt enim, quod ſcriptum eſt [r]: *Reſpexit Dominus ad Abel, & ad munera ejus; ad Cain autem & ad munera ejus non reſpexit.* Dicturus quippe, quia Dominus reſpexit ad munera; præmiſit ſolicitè, quia reſpexit ad Abel. Ex qua re patenter oſtenditur, quia non offerens à muneribus, ſed munera ab offerente placuerunt. §. 4. *Dona* [t] *a quippe Iniquorum non probat Altiſſimus, nec reſpicit in oblationes eorum; nec in multitudine ſacrificium eorum propitiabitur peccatis.*

§. 5. Item. *Longè eſt* [t] *Dominus ab impiis, & orationes juſtorum exaudiet.*

[o] Paſt. *p.* 1. *c.* 11.

[p] *Prov.* 15.

[q] quid datur. *orig.*

[r] *Gen.* 14.

[s] *Eccli.* 34.

[t] *Prov.* 15.

¶ CORR. ROM. *α Dona.*] Hæc non leguntur ibi apud B. Gregorium: ſunt tamen Eccli. *c.* 34. & repetuntur infrà XIV. *q.* 5. *c. ſcriptum.*

¶ PITH. [3] *Præfat.*] In Moralibus, Paſtorali, in Regiſtro.

VI. *Item* BEDA in *cap.* 8. Joannis de judicio Adulteræ. [c. an. 720. *in Anglia.*]

Primùm noſmetipſos, deinde proximos debemus corrigere.

POſtulatus Dominus judicare de peccatrice, non ſtatim dat judicium, ſed priùs inclinans ſe deorſùm, digito ſcribebat in terra; ac ſic demum quàm obnixè rogatur, judicat; nos videlicet typicè inſtituens, ut cùm quælibet proximorum errata conſpicimus, non hæc antè reprehendendo judicemus, quàm ad conſcientiam noſtram humiliter reverſi, digito eam diſcretionis ſolerter exſculpamus, & quid in ea Conditori placeat, quidve diſpliceat, ſedula examinatione dirimamus, juxta illud Apoſtoli [u]: *Fratres, ſi præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, &c.* & infrà.

§. 1. Qui ſine peccato [x] eſt veſtrùm, id eſt, primò vos ipſi juſtitiam Legis implete, & ſic innocentes manibus, & mundo corde ad lapidandam ream concurrite.

[u] *Gal.* 6.

[x] *Joan.* 8.

VII. *Item* AUGUSTINUS ad quemdam Comitem. [fortè c. an. 420. *in Africa.*]

Sacerdos primùm ſua peccata, deinde aliena detergat.

SAcerdos [y], ut ſapiens, & perfectus Medicus, primùm ſciat curare [z] peccata ſua, & poſteà aliena vulnera detergere, & ſanare; & non publicare.

[y] Anſel. *l.* 3. *c.* 101.

[z] *al.* diluere.

¶ CORR. ROM.] In vetuſta impreſſione Epiſtolarum B. Auguſtini extat Epiſtola longiſſima ad Julianum Comitem; in recentioribus autem omnium operum editionibus habetur quarto tomo, ſub titulo de ſalutaribus documentis, in cujus Libelli *c.* 52. eſt hoc Caput.

ITEM in Evangelio [a] ſal inſatuatum ad nihilum utile eſſe dicitur, niſi ut projiciatur foràs, & ab hominibus conculcetur. Ex quibus omnibus datur intelligi, quòd Criminoſus, alterius criminis Judex eſſe non poteſt; & ſeipſum condemnat, dum in alterius crimen ſententiam profert.

§. 1. Sed objicitur. Saül [b] cùm à Domino eſſet reprobatus, populum Dei judicabat, & ejus judicium univerſus populus expetebat. Item, David cùm eſſet adulter, & homicida, interrogatus à Propheta, ſententiam in divitem dedit, qui ovem pauperis rapuit, dicens [c]: *Judicium mortis eſt viro huic.* Item Salomon [d] cùm amore mulierculum Deos Gentium coleret, tamen univerſa plebs Iſraelitica ad ejus judicium confluebat. Sic & Achab [e] quamvis coleret Baal, tamen decem tribus judicabat. Multi etiam alii tam in Veteri Teſtamento, quàm in Novo inveniuntur, quorum vita cùm eſſet blaſphemabilis, tamen eorum ſententia, quia ex officio ſuo ſervatâ Judiciarii ordinis integritate proceſſit, invenitur ſervata. Unde & Dominus ait in Evangelio [f]: *Super cathedram Moyſi ſederunt Scribæ & Phariſæi, &c.* Hinc liquidò conſtat, quòd mali Paſtores, dum ſententiâ juſti examinis aliorum crimina feriunt, ſibi ipſis nocent, dum ſine exemplo ſuæ emendationis aliorum vitia corrigere curant: Subditis verò profunt, ſi eorum increpatione correcti, vel ſeutentiâ coërciti, vitam ſuam in melius commutare dididerint. Ac per hoc, dum ab Eccleſia tolerati fuerint, eorum judicium ſubterfugere non licet.

[a] GRATIAN. *c.* Matth. 5.

[b] 1. *Reg.* 15.

[c] 2. *Reg.* 12.

[d] 3. *Reg.* 11.

[e] 3. *Reg.* 16.

[f] *Matth.* 23.

AN AB UNO TANTUM EPISCOPUS SIT AUDIENDUS VEL JUDICANDUS.

QUÆSTIO VIII.

QUòD autem Epiſcopus ab uno tantùm audiri, vel judicari non debeat, teſtatur dicens [a]

[a] GRATIAN. *c.* *a.* &.

I. ZEPHERINUS Papa *Epiſt.* 1. ad Epiſcopos Siciliæ. [an. 198. *Romæ in Sicilian.*]

Epiſcopus nonniſi à pluribus audiatur, & judicetur.

[b] Anſel. *l.* 2. *c.* 38. Ivo, *p.* 5. *c.* 245.

ACcuſatores [b] Epiſcoporum omni careant ſuſpicione, quia columnas ſuas Dominus firmiter ſtare voluit, non à quibuslibet agitari. §. 1. Nullum namque eorum ſententia à non ſuo Judice dicta conſtringat; quia & Leges Seculi ipſum fieri præcipiunt. *ut Codice α lib.* 7. *tit. de ſententiis & interlocutionibus omnium judicum, lege pen.*

§. 2. Cujus in agendo quis obſervat arbitrium, eum habere etiam contra ſe Judicem in eodem negotio non dedignetur. §. 3. Judices [c] duodecim quilibet Epiſcopus accuſatus (ſi neceſſe fuerit) eligat, à quibus ejus cauſa juſtè judicetur. Nec priùs audiatur, aut excommunicetur vel judicetur, quàm ipſi per ſe eligantur, & regulariter vocato [d] ad ſuorum primò conventum Epiſcoporum, per eos ejus cauſa juſtè audiatur, & rationabiliter diſcernatur. Finis verò ejus cauſæ ad Sedem Apoſtolicam deferatur, ut ibidem terminetur. Nec anteà finiatur (ſicut ab Apoſtolis, vel Succeſſoribus eorum olim ſtatutum eſt) quàm ejus autoritate fulciatur. *&* *paulò ſuperiùs.* §. 4. Abſens [e] verò nemo judicetur. Niſi ex contumacia abſens fuerit *β*: quia, & Divinæ, & Humanæ hoc prohibent leges.

[c] v. *q.* 4. *duodecim Judices.* Anſel. *l.* 3. *c.* 45.

[d] *al.* vocatur.

[e] Infrà *eâd. q.* 9. *abſens verò.* Anſel. *l.* 3. *c.* 62.

¶ CORR. ROM. *α Ut Codice.*] Hinc uſque ad verſ. *Judices*, non ſunt in Epiſtola Zepherini, neque in vetuſtis Gratiani codicibus.

β Niſi ex contumacia abſens fuerit.] Hæc abſunt à pleriſque manuſcriptis, & Epiſtola ipſa, & Anſelmo, & Ivone. Infrà verò *eâdem q.* 9. *c. abſens*, habentur tamquam Gratiani verba.

II. *Item* FELIX Epiſcopus dixit in Concilio Carthaginenſi II. *c.* 10. [an. 390. *in Africa.*]

A quot Epiſcopis audiatur Epiſcopus, qui in reatum incidervit.

[f] XV. *q.* 7. *Felix. in Conc. Tribur. c.* 10. Anſel. *l.* 3. *c.* 46. Burch. *l.* 1. *c.* 149. Ivo, *p.* 5. *c.* 262. [g] *al.* opinamur.

SUggero [f] fecundùm ſtatuta veterum Conciliorum, ut ſi quis Epiſcopus (quod non optamus [g]) in reatum aliquem incurrerit, & nimia neceſſitas ei fuerit non poſſe plurimos congregare, ne in crimine remaneat, à duodecim audiatur Epiſcopis *α*.

¶ CORR. ROM. *α Epiſcopis.*] Quæ hoc loco in capite decimo Concilii Carthaginenſis II. adduntur, referuntur infrà XV. *q.* 7. *c. Felix:* & ibi notabitur varietas.

AN ACCUSATORES VEL TESTES IN ABSENTEM, VOCEM ACCUSATIONIS VEL TESTIFICATIONIS EXHIBERE VALEANT.

QUÆSTIO IX.

GRATIAN. „ 1. *Pars.* „ „ DE accuſatoribus verò, vel teſtibus, quòd in abſentem, vocem accuſationis, vel teſtificationis exhibere non valeant, multorum autoritatibus liquet. Ait enim

I. TELESPHORUS Papa, *Epiſt. unicâ.* [fortè an. 145. *Romæ ad omnes Fideles.*]

Niſi Reo præſente, accuſator non audiatur.

[a] Anſel. *l.* 3. *c.* 12. & 97.

ACcuſatori [a] [1] omnino non credi decernimus, qui abſente Adverſario cauſam ſuggerit, ante utriuſque Partis juſtam diſcuſſionem.

¶ PITH. [1] *Accuſatori.*] *l.* 4. *Cod. Th. de Teſt.*

II. *Item* ELEUTHERIUS Papa in Epiſtola ad Epiſcopos Galliæ [b]. [an. 185. *Romæ in Gallian.*]

Abſente Adverſario ſententiam ferre non licet.

[b] In Reſcripto Julii, *c.* 24. In Conc. Carthag. IV. *c.* 30. In Cap. Hadriani, *c.* 53. In Cap. *l.* 7. *c.* 219. [c] Burch. *l.* 16. *c.* 14. Anſel. *l.* 3. *c.* 27. Ivo, *p.* 6. *c.* 319.

CAveant [c] [2] Judices Eccleſiæ, ne abſente eo, cujus cauſa ventilatur, ſententiam proferant; quia irrita erit: immò etiam & cauſam in Synodo pro facto dabunt. Proditoris verò nec calumnia, nec vox audiatur.

¶ PITH. [2] *Caveant.*] Capit. *lib.* 6. *c.* 279. 454.

III. *Item* CALIXTUS Papa I. *Epiſt.* 2. ad Epiſcopos Galliæ. [an. 222. *Romæ in Gallian.*]

Reo abſente, accuſator non audiatur.

[d] Suprà II. *q.* 8. *c.* 1. Anſel. *l.* 3. *c.* 55. Burch. *l.* 1. *c.* 171. Ivo, *p.* 5. *c.* 289. [e] *al.* cuicumque accuſatori.

ABſente [d] [3] eo, quem accuſare voluerit quiſpiam, accuſatori [e] non credatur; quia ſine ſcripto difficilè, per ſcriptum autem numquam recipiatur: quia per ſcripturam nullus accuſare, vel accuſari poteſt; ſed propria voce, & præſente eo, quem accuſare voluerit, ſuam quiſque agat accuſationem.

¶ PITH. [3] *Abſente.*] *l.* 3. *Cod. Theod. ne prat. crim. Majeſt.*

IV. *Item* CORNELIUS Papa ad Rufum, *Epiſt.* 2. *c.* 2. [an. 251. vel 252. *Romæ in Orientem.*]

Quæ in abſentes geruntur, omnino evacuentur.

[f] Anſel. *l.* 3. *c.* 62.

OMnia [f], quæ adverſùs abſentes in omni negotio aut loco aguntur, aut judicantur, omnino evacuentur, quoniam abſentem nullus [4] addicit, nec ulla Lex damnat.

¶ PITH. [4] *Nullus.*] V. C. *nullum judicium.*

V. *Item* MARCELLUS Papa ad Maxentium, *Epiſt.* 2. [an. 309. *Romæ.*]

Non judicetur, qui præſentialiter non accuſatur, vel convincitur.

NOn oportet quemquam judicari, vel damnari, priuſquam legitimos habeat præſentes accuſatores, locúmque defendendi accipiat ad abluenda crimina.

VI. *Item* DAMASUS I. ad Stephanum Archiepiſcopum, *Epiſt.* 3. *c.* 8. [an. 402. *Romæ in Africam.*]

De eodem.

[g] Anſel. *l.* 2. *c.* 139. Ivo, *p.* 6. *c.* 347.

HAbetur [g] quoque in Decretis Sanctorum Patrum ſanctum, non fore canonicum quemquam Sacerdotum indicare, vel damnare; antequam accuſatores canonicè examinatos præſentes habeat, locúmque defendendi accipiat, id eſt, inducias Eccleſiaſticas ad abluenda crimina.

VII. IDEM DAMASUS ibidem continenter. [an. 402. *Romæ in Africam.*]

PALEA.

[h] Anſelmus, & Ivo, *ibid.* [i] *al.* prima.

NEc extra [h] propriam *α* fiat provinciam primò [i] [5] diſcuſſionis accuſatio, ſine Apoſtolica præceptione; cui in omnibus cauſis debet reverentia cuſtodiri: quoniam & antiqua docet hoc Patrum regula, in qua & imperialiter [6] pariter ſtatuta concinunt. Criminum [k], inquiunt [7], diſcuſſio ibi agenda eſt, ubi crimen admiſſum eſt. Nam alibi criminum reus prohibetur audiri. Et alibi in Canonibus præcipitur [Quæcumque negotia in ſuis locis, ubi orta ſunt, finienda ſunt] & reliqua talia, & his ſimilia: ſalva tamen in omnibus Apoſtolica autoritate, ut nihil in his definiatur, priuſquam ei placere cognoſcatur, quâ omnes fuſſultos eſſe oportet.

[k] Cod. *ubi de crim. agi oport. l.* 1. & in Cod. Theod. *l.* 9. *tit.* 1. *in expoſitione Legis* 10.

¶ CORR. ROM. *α Propriam.*] Sic eſt emendatum ex Epiſtola ipſa, Anſelmo, & Ivone. Anteà legebatur, *Nec extra patriam fiat provinciam.* Addita autem & nonnulla ſunt ex Epiſtola.

¶ PITH. [5] *Primò.*] V. C. *prima.*

& *Imperialiter.*] V. C. *Imperialia.*

[7] *Criminum, inquiunt.*] Anianus *l.* 10. *de accuſat.*

VIII. *Item* IDEM ad Epiſcopos Italiæ, *Epiſtol.* 6. [an. 427. *Romæ in Italiam.*]

De eodem.

QUi [8] accuſare [l] alium elegerit, præſens per ſe, & non per alium accuſet; inſcriptione videlicet præmiſſa. Neque ullus umquam judicetur, antequam legitimos accuſatores præſentes habeat, locúmque defendendi accipiat ad abluenda crimina.

[l] Anſel. *l.* 3. *c.* 51. Ivo, *p.* 6. *c.* 348.

¶ PITH. [8] *Qui.*] *l.* 11. *Cod. Th. de accuſat.*

IX. *Item* EX CONCILIO TOLETANO VI. *c.* 11 [m]. [an. 638. *in Hiſpania.*]

De eodem.

[m] Et in Wormacienſi, *c.* 42.

DIgnum eſt [n], ut innocentis vita nullâ maculetur pernicie accuſatorum: ideò ſi quis [o] [9] à quolibet criminatur, non antè accuſatus ſupplicio detur [p]; quàm accuſator præſentetur, atque Legum, & Canonum ſententia exquiratur. Quòd ſi indigna ad accuſandum perſona inventur, ad ejus accuſationem non judicetur: niſi *α* ubi pro capite Regiæ majeſtatis cauſa verſatur.

[n] Burch. *l.* 16. *c.* 5. [o] *al.* quiſquis. [p] *al.* dedicetur. *al.* deputetur.

¶ CORR. ROM. *α Niſi.*] Hæc ſunt addita ex originali.

¶ PITH. [9] *Si quis.*] V. C. *quiſquis.*

X. *Item* BONIFACIUS Papa I. ad Gallos [10], *Epiſt.* 2. [an. 419. *Romæ in Gallian.*]

Sententiâ feriatur, qui cauſæ ſuæ negligit adeſſe.

[q] Anſel. *l.* 3. *c.* 38. Burch. *l.* 1. *c.* 161. Ivo, *p.* 5. *c.* 271. *&* *p.* 6. *c.* 338. [r] *al.* Decrevimus. [s] *al.* veſtrum. [t] *Anteà legebatur*, profeſſio ex procurata.

DEcernimus [q] [s] [11] veſtram [r] [12] debere intra provinciam eſſe judicium, & congregari Synodum ante diem Kalendarum Novembrium: ut ſi adeſſe voluerit, præſens, ſi confidit, ad objecta reſpondeat: ſi verò adeſſe neglexerit, dilationem ſententiæ de abſentia non lucretur. Nam manifeſtum eſt, confiteri eum de crimine, qui indulto, & toties delegato judicio purgandi ſe occaſione non utitur. Nihil enim intereſt, utrùm in præſenti examine non [13] omnia *α*, quæ dicta ſunt, comprobentur; cùm ipſa quoque pro confeſſione procurata [t] toties conſtet abſentia.

¶ CORR. ROM. *α Non omnia.*] In originali, & apud ceteros Collectores, & in uno pervetuſto Gratiani codice eſt, *omnia:* ſed quia idem ſenſus elicitur, & adeſt Gloſſa, non eſt mutatum.

¶ PITH. [10] *Ad Gallos.*] V. C. *Patroclo, Remigio, & ceteris Epiſcopis per Galliæ & ſeptem provincias conſtitutis.*

[11] *Decernimus.*] V. C. *Decrevimus.* Hoc Cap. non eſt in 2. V. C. Sed eſt in Cod. Paucheti antiquiſſimo, & in tribus recentioribus. In Decretali Bonifacii: *Nullus dubitat quòd & judicium nocens ſubterfugit, quemadmodum ut abſolvatur innocens quærit:* quæ ſunt deſcripta ex Conſtitutionibus.

[12] *Veſtram.*] V. C. *veſtrum.*

[13] *Non.*] Deeſt in 2. C.

XI. *Item* FELIX Papa I. ad Epiſcopos Galliæ, *Epiſt.* 2 [u]. [an. 268. *Romæ in Gallian.*]

[u] Et in Cap. Hadriani, *c.* 4.